

Pofte jij al eens zelf-bijeen-geraapte kastanjes? Of snoepte je al eens van bessen tijdens een boswandeling? Dan heb jij het al meegemaakt: de wildpluk-ervaring! En je bent niet de enige. In Nederland en België treffen boswachters steeds vaker voedselverzamelaars aan. Het Vlaamse Forest to Plate merkt dat hun wildplukcursussen sinds een aantal jaar vol zitten. En in Nederland bestaat sinds 2015 een heus wildplukkersgilde. *Wildplukken is hot*. Maar hoe doe je het veilige en zonder de natuur te schaden?

Lees meer over: [klimaat](#)



"Wij komen steeds vaker mensen tegen in het bos met een tas vol zelfgeplukte eetbare paddenstoelen", getuigt Bart Hoeymans, boswachter in regio Hoogstraten. "Omdat we zulke ontmoetingen niet altijd registreren, kan het Agentschap Natuur en Bos een toename niet echt bewijzen, maar wij merken duidelijk een opwaartse trend."

De boswachter ziet twee redenen: "Enerzijds tref ik veel seizoenswerkers uit Oost-Europa. Zij zijn het thuis veelal gewend om paddenstoelen te plukken en doen dat hier ook. Anderzijds zie ik het paddenstoelen plukken als onderdeel van de **bushcraft-trend**. Ik zie steeds vaker groepen Vlamingen die het bos in trekken om te leren overleven in de wilde natuur. Het verzamelen van paddenstoelen is daar onderdeel van. Het is zeker niet zo dat wij direct allerlei problematische gevolgen aan dat plukken koppelen. Maar tegelijkertijd is het echt niet de bedoeling."

Want ja, winkelen in de natuur, mag dat eigenlijk wel? "Alles wat op de openbare weg staat is openbaar toegankelijk voor iedereen, als daar braambessen hangen, mag je die naar hartenlust plukken", zegt Veva Daniëls van het Agentschap Wegen en Verkeer. Maar doe het enkel en alleen op veilige plaatsen, niet langs de kant van een drukke snelweg bijvoorbeeld. Wanneer een struik op privédomein staat, dan is het maar logisch dat je niet mag plukken.

Het **bosdecreet** daarentegen is heel duidelijk: je mag geen dingen meenemen uit het bos. Die regel is er om de biodiversiteit en de natuur in onze bossen te beschermen. Maar als het om individueel gebruik gaat, is de wetgeving wat soepeler volgens het Agentschap Natuur en Bos. "Stel dat je aan het wandelen bent met de kinderen of met je partner en daar hangen toevallig braambessen, dan mag je er uiteraard wel een paar plukken", vertelt Marie-Laure Vanwanseele van het Agentschap voor Natuur en Bos. "We hechten heel veel belang aan de beleving van een boswandeling". Het is uiteraard niet de bedoeling dat je doosjes vol bessen vult of georganiseerd gaat plukken. Word je daarop betrap, dan riskeer je een boete. Bij kastanjes en beukennoten is het principe hetzelfde. In theorie mag je ze niet meenemen aangezien het voedsel is voor de eekhoorns en andere dieren. "Het is niet de bedoeling dat onze bossen leeggeroofd worden, maar het is geen prioriteit van onze boswachters om daarop toe te zien", zegt Marie-Laure Vanwanseele.

Het Agentschap voor Natuur en Bos waarschuwt ook. "Let op als je de braambessen te laag plukt. Vossen urineren onderaan de struik en de vossenlintworm kan zich daardoor op de struik bevinden. Pluk dus hoog genoeg of spoel de bessen heel zorgvuldig." Ook met paddenstoelen kan je niet voorzichtig genoeg zijn. "We zien te vaak dat giftige paddenstoelen worden meegenomen en opgegeten met alle gevolgen van dien. In Frankrijk waren er vorig jaar 25 doden. Op dat vlak zijn we dus veel strenger. Doe het niet."

"Het plukken van **paddenstoelen** wordt hier nooit gedoogd", vertelt ook boswachter Bart Hoeymans. "Geplukte paddenstoelen worden altijd in beslag genomen. Vervolgens vertrappelen we de paddenstoelen op de grond. Leggen we ze gewoon neer, dan komen mensen later terug om ze alsnog mee te nemen, zo leert de ervaring. We wachten hier wel mee tot de mensen weg zijn; anders komt dit zo respectloos over. Maar voor de natuur is het vertrappen geen enkel probleem: Het zijn voedingsstoffen die weer in de natuur worden opgenomen."

"Bij paddenstoelenpluk houden we als richtlijn aan dat er bij een hoeveelheid enkel voor eigen gebruik niet vervolgd wordt. Maakt de boswachter de inschatting dat geplukt wordt voor de verkoop, dan zal er beboet worden. Ik kom soms Oost-Europeanen tegen met drie of vier zakken vol. Dat is ontzettend veel, maar hoeft niet te betekenen dat ze dit gaan verkopen. Ze kunnen het evengoed drogen, om voor zichzelf thuis een voorraad aan te leggen. De boswachter in kwestie moet hier dus altijd zelf een inschatting van maken en dat is niet eenvoudig."

Ondanks de afwezigheid van gedoogbeleid hoef je niet per se uit te wijken naar Nederland of Wallonië om paddenstoelen te plukken. Je kunt bijvoorbeeld ook toestemming vragen aan de eigenaar van een privé bos, weide of tuin om paddenstoelen te plukken. En als je ze in je eigen tuin hebt staan, mag je er natuurlijk ook van eten.

Als je beslist een veilige paddenstoel te plukken, doe het dan **voorzichtig**. Een paddenstoel plukken, is als het plukken van een appel van een boom. Dat doe je voorzichtig, zonder de boom te beschadigen. Als iedereen die een appel wil een hele tak afbreekt, krijg je al snel problemen. Hetzelfde geldt voor het plukken van een paddenstoel, dit doe je met zorg.

“Er wordt wel vaak gezegd dat al dit plukken slecht is, maar er spelen andere factoren die het de zwammen veel lastiger maken”, weet Mieke Verbeken, professor mycologie aan de UGent. “Het verdwijnen van bos, de fragmentatie van het bos, een tractor die een keer uitwijkt in de berm. Uiteindelijk hebben zwamvlokken daar veel meer last van dan van occasioneel plukken.” Wildplukken kan trouwens ook een positieve invloed op de natuur hebben. “Om liefde voor natuur te ontwikkelen, moet je op ontdekkingstocht gaan, de natuur ervaren. Ik kan me best voorstellen dat er dankzij de pluktrend een nieuwe generatie opstaat die het bos wil beschermen.”

Al kan de slinger ook doorslaan. We kunnen niet allemaal onze paddenstoelen uit het wild halen, beseft ook professor Verbeken. “Daarvoor hebben we in Nederland en Vlaanderen veel te weinig natuur. Gelukkig zal dat ook niet snel gebeuren. In Vlaanderen mag het vrijwel nergens en bovendien zijn de meeste mensen veel te bang voor paddenstoelen.” Al dient onze schrik voor paddenstoelen nog een doel: het maakt dat minder mensen het loodje leggen na het nuttigen van een zelfgeplukte paddenstoelenmaaltijd. De hier heersende **paddenstoelenvrees** is dan ook niet geheel onterecht. Elk jaar gebeuren er ongelukken doordat mensen soorten verkeerd determineren.

Het Belgisch Antigifcentrum kreeg in 2019 een recordaantal oproepen, zo vertelt voorlichter Patrick de Cock. “We kregen ruim 500 hulpvragen met betrekking tot paddenstoelen, al zie ik dat niet als een rechtstreeks gevolg de pluktrend. Ik denk dat dit vooral te maken heeft met de vele regens die zijn gevallen in september en oktober. Het is daardoor een ongelofelijk paddenstoelenjaar.” Ga dus goed voorbereid op pad, en bij twijfel: eet je eigen geplukte paddenstoel dan liever niet op. Of nog beter, trek met een **ervaren gids** het bos in. De Vlaamse organisatie Forest to Plate organiseert heuse wildplukweekends, meer info vind je [hier!](#)

Bronnen: [Fos wetenschap](#), [Radio 2](#)

## Veldverkenners

Koning Albert II Laan 35  
1000 Brussel  
België

## Contact

M • [info@veldverkenners.be](mailto:info@veldverkenners.be)

## Volg ons op:

-  
[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/velc](https://www.facebook.com/velc)

## Veldverkenners is een project van

